EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2025 02 03
COM(2025) 24 final

2025/0010 (NLE)

Pasiūlymas

# TARYBOS SPRENDIMAS

**dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi EEE jungtiniame komitete, dėl EEE susitarimo 31 protokolo dėl bendradarbiavimo konkrečiose srityse, nesusijusiose su keturiomis laisvėmis, dalinio pakeitimo**

**(GOVSATCOM ir saugus junglumas)**

(Tekstas svarbus EEE)

# AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

## 1. PASIŪLYMO DALYKAS

Šis pasiūlymas yra susijęs su sprendimu, kuriuo nustatoma pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi EEE jungtiniame komitete, dėl numatomo priimti Jungtinio komiteto sprendimo dėl EEE susitarimo 31 protokolo dėl bendradarbiavimo konkrečiose srityse, nesusijusiose su keturiomis laisvėmis, dalinio pakeitimo

## 2. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

### 2.1. EEE susitarimas

Europos ekonominės erdvės susitarimu (toliau – *EEE susitarimas*) užtikrinamos vienodos EEE piliečių ir ekonominės veiklos vykdytojų teisės ir pareigos vidaus rinkoje. Juo numatyta keturias laisves apimančius ES teisės aktus taikyti visose 30 EEE valstybių, t. y. ES valstybėse narėse, Norvegijoje, Islandijoje ir Lichtenšteine. Be to, EEE susitarimu numatomas bendradarbiavimas kitose svarbiose srityse, pavyzdžiui, mokslinių tyrimų ir plėtros, švietimo, socialinės politikos, aplinkos, vartotojų apsaugos, turizmo ir kultūros srityse, kurios bendrai vadinamos *gretutinės ir horizontaliosios* politikos sritimis. EEE susitarimas įsigaliojo 1994 m. sausio 1 d. Sąjunga ir jos valstybės narės yra EEE susitarimo šalys.

### 2.2. EEE jungtinis komitetas

Už EEE susitarimo valdymą atsako EEE jungtinis komitetas. Tai forumas, kuriame keičiamasi nuomonėmis, susijusiomis su EEE susitarimo veikimu. Jo sprendimai priimami bendru sutarimu ir yra privalomi Susitarimo šalims. Atsakomybė už EEE klausimų koordinavimą ES tenka Europos Komisijos generaliniam sekretoriatui.

### 2.3. Numatomas EEE jungtinio komiteto aktas

EEE jungtinis komitetas turėtų priimti EEE jungtinio komiteto sprendimą (toliau – *numatomas aktas*) dėl EEE susitarimo 31 protokolo dėl bendradarbiavimo konkrečiose srityse, nesusijusiose su keturiomis laisvėmis, dalinio pakeitimo.

Numatomo akto tikslas – kaip EEE susitarimo susitariančiosios šalys susitarė 2021 m. spalio 29 d. EEE jungtinio komiteto sprendimu Nr. 319/2021, išplėsti bendradarbiavimą, kad jis apimtų Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/696 sudarytos Sąjungos kosmoso programos vyriausybinio palydovinio ryšio (GOVSATCOM) komponentą, taip pat išplėsti EEE susitarimo susitariančiųjų šalių bendradarbiavimą, kad jis apimtų Reglamentą (ES) 2023/588, kuriuo nustatoma 2023–2027 m. Sąjungos saugaus junglumo programa[1] (saugus junglumas).

Vadovaujantis ES biudžeto politika, dalyvauti ES veikloje galima tik sumokėjus atitinkamą finansinį įnašą. Tačiau mokėjimą galima atlikti tik po to, kai priimamas Tarybos sprendimo projektas ir kai ELPA valstybėms EEE narėms pateikiamas Europos Komisijos parengtas ES mokėjimo pareikalavimas.

Vadovaujantis EEE susitarimo 103 ir 104 straipsniais, numatomas aktas Susitariančiosioms šalims taps privalomas.

[1] 2023 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/588, kuriuo nustatoma 2023–2027 m. Sąjungos saugaus junglumo programa, OL L 79, 2023 3 17, p. 1.

## 3. POZICIJA, KURIOS TURI BŪTI LAIKOMASI SĄJUNGOS VARDU

Komisija teikia pridedamą EEE jungtinio komiteto sprendimo projektą, kad Taryba jį priimtų kaip Sąjungos poziciją. Priimta pozicija turėtų būti kuo anksčiau pateikta EEE jungtiniame komitete.

Pridedamu EEE jungtinio komiteto sprendimo projektu, kaip EEE susitarimo susitariančiosios šalys susitarė 2021 m. spalio 29 d. EEE jungtinio komiteto sprendimu Nr. 319/2021, ELPA valstybių EEE narių dalyvavimo teisės išplečiamos, kad jos apimtų Sąjungos kosmoso programos vyriausybinio palydovinio ryšio (GOVSATCOM) komponentą, ir nustatomos ELPA valstybių EEE narių dalyvavimo 2023–2027 m. Sąjungos saugaus junglumo programoje teisės, o tai negali būti laikoma vien techninėmis adaptacijomis, apibrėžtomis Tarybos reglamente Nr. 2894/94[2]. Todėl Taryba turi nustatyti Sąjungos poziciją.

ELPA valstybės EEE narės taip pat turėtų prisidėti prie pirmiau nurodytos veiklos finansavimo.

## 4. TEISINIS PAGRINDAS

### 4.1. Procedūrinis teisinis pagrindas

*4.1.1. Principai*

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 218 straipsnio 9 dalyje numatyti sprendimai, kuriais *„nustatomos pozicijos, kurios Sąjungos vardu priimamos susitarimu įsteigtame organe, kai tam organui reikia priimti teisinę galią turinčius aktus, išskyrus aktus, papildančius arba pakeičiančius susitarimo institucinę struktūrą“*.

Sąvoka *„teisinę galią turintys aktai“* apima aktus, turinčius teisinę galią pagal aptariamą organą reglamentuojančias tarptautinės teisės normas. Ji taip pat apima priemones, kurios pagal tarptautinę teisę nėra privalomos, tačiau „*gali stipriai paveikti Sąjungos teisės akto leidėjo priimamų teisės aktų [...] turinį*“[3].

*4.1.2. Taikymas aptariamuoju atveju*

EEE jungtinis komitetas yra susitarimu, t. y. EEE susitarimu, įsteigtas organas. Aktas, kurį turi priimti EEE jungtinis komitetas, yra teisinę galią turintis aktas. Vadovaujantis EEE susitarimo 103 ir 104 straipsniais, numatomas aktas bus privalomas pagal tarptautinę teisę.

Numatomu aktu Susitarimo institucinė struktūra nepapildoma ir nekeičiama. Todėl siūlomo sprendimo procedūrinis teisinis pagrindas yra SESV 218 straipsnio 9 dalis kartu su Tarybos reglamento (EB) Nr. 2894/94 1 straipsnio 3 dalimi.

### 4.2. Materialinis teisinis pagrindas

*4.2.1. Principai*

Sprendimo pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 2894/94 1 straipsnio 3 dalį materialinis teisinis pagrindas visų pirma priklauso nuo ES teisės akto, kuris turi būti įtrauktas į EEE susitarimą, materialinio teisinio pagrindo.

Jeigu numatomu aktu siekiama dviejų tikslų arba jį sudaro dvi dalys ir jeigu vieną iš tų tikslų ar dalių galima laikyti pagrindiniu tikslu arba pagrindine dalimi, o kita dalis ar kiti tikslai yra tik papildomi, sprendimas pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį turi būti grindžiamas tik vienu

[2] 1994 m. lapkričio 28 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2894/94 dėl Europos ekonominės erdvės susitarimo įgyvendinimo tvarkos (OL L 305, 1994 11 30, p. 6).

[3] 2014 m. spalio 7 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Vokietija prieš Tarybą*, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 punktai.

materialiniu teisiniu pagrindu – tuo, kurio reikalauja pagrindinis ar svarbesnis tikslas arba dalis.

*4.2.2. Taikymas aptariamuoju atveju*

Jungtinio komiteto sprendimu, kaip EEE susitarimo susitariančiosios šalys susitarė 2021 m. spalio 29 d. EEE jungtinio komiteto sprendimu Nr. 319/2021, ELPA valstybių EEE narių dalyvavimo teisės išplečiamos, kad jos apimtų Sąjungos kosmoso programos vyriausybinio palydovinio ryšio (GOVSATCOM) komponentą, taip pat išplečiamas EEE susitarimo susitariančiųjų šalių bendradarbiavimas, kad jis apimtų Reglamentą (ES) 2023/588, kuriuo nustatoma 2023–2027 m. Sąjungos saugaus junglumo programa (saugus junglumas), todėl Tarybos sprendimą tikslinga grįsti tuo pačiu materialiniu teisiniu pagrindu, kuriuo grindžiamas įtraukiamas aktas. Todėl siūlomo sprendimo materialinis teisinis pagrindas yra SESV 189 straipsnio 2 dalis.

### 4.3. Išvada

Siūlomo sprendimo teisinis pagrindas turėtų būti SESV 189 straipsnio 2 dalis kartu su 218 straipsnio 9 dalimi ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 2894/94 1 straipsnio 3 dalimi.

## 5. NUMATOMO AKTO SKELBIMAS

EEE jungtinio komiteto sprendimu bus iš dalies pakeistas 31 protokolas dėl bendradarbiavimo konkrečiose srityse, nesusijusiose su keturiomis laisvėmis, todėl priimtą aktą tikslinga paskelbti *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

2025/0010 (NLE)

Pasiūlymas

# TARYBOS SPRENDIMAS

## dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi EEE jungtiniame komitete, dėl EEE susitarimo 31 protokolo dėl bendradarbiavimo konkrečiose srityse, nesusijusiose su keturiomis laisvėmis, dalinio pakeitimo

## (GOVSATCOM ir saugus junglumas)

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 189 straipsnio 2 dalį kartu su 218 straipsnio 9 dalimi,

atsižvelgdama į 1994 m. lapkričio 28 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2894/94 dėl Europos ekonominės erdvės susitarimo įgyvendinimo tvarkos[4], ypač į jo 1 straipsnio 3 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) 1994 m. sausio 1 d. įsigaliojo Europos ekonominės erdvės susitarimas[5] (toliau – EEE susitarimas);

(2) pagal EEE susitarimo 98 straipsnį, EEE jungtinis komitetas gali nuspręsti iš dalies pakeisti, be kita ko, EEE susitarimo 31 protokolą dėl bendradarbiavimo konkrečiose srityse, nesusijusiose su keturiomis laisvėmis;

(3) kaip EEE susitarimo susitariančiosios šalys susitarė 2021 m. spalio 29 d. EEE jungtinio komiteto sprendimu Nr. 319/2021, tikslinga išplėsti ELPA valstybių EEE narių dalyvavimo teises, kad jos apimtų Sąjungos kosmoso programos vyriausybinio palydovinio ryšio (GOVSATCOM) komponentą, taip pat išplėsti EEE susitarimo susitariančiųjų šalių bendradarbiavimą, kad jis apimtų Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2023/588[6];

(4) todėl EEE susitarimo 31 protokolas turi būti atitinkamai iš dalies pakeistas;

(5) todėl Sąjungos pozicija EEE jungtiniame komitete turėtų būti grindžiama pridėtu sprendimo projektu,

---

4 OL L 305, 1994 11 30, p. 6.

5 OL L 1, 1994 1 3, p. 3.

6 2023 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/588, kuriuo nustatoma 2023–2027 m. Sąjungos saugaus junglumo programa, OL L 79, 2023 3 17, p. 1.

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

*1 straipsnis*

Pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi EEE jungtiniame komitete, dėl siūlomo EEE susitarimo 31 protokolo dėl bendradarbiavimo konkrečiose srityse, nesusijusiose su keturiomis laisvėmis, dalinio pakeitimo grindžiama prie šio sprendimo pridėtu EEE jungtinio komiteto sprendimo projektu.

*2 straipsnis*

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu*
*Pirmininkas / Pirmininkė*